

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijski savjet

М И Ш Љ Е Њ Е

по Захтјеву привредног субјекта *Auto Truck Trade d.o.o. MAN Importer* Босна и
Херцеговина

Сарајево
фебруар, 2014. године

Број: 01-26-7-02-3-I/14
Сарајево, 18.02.2014. године

На основу члана 25. став (1) тачка ф) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а по Захтјеву за мишљење привредног субјекта Auto Truck Trade d.o.o. MAN Importer Босна и Херцеговина, Сарајевска бб, 71300 Високо, Конкurreнџијски савјет Босне и Херцеговине на 82. (осамдесетдругој) сједници одржаној дана 18.2.2014. године, донио је

МИШЉЕЊЕ

Привредни субјекат Auto Truck Trade d.o.o. MAN Importer Босна и Херцеговина, Сарајевска бб, 71 300 Високо (у даљем тексту: Подносилац захтјева), поднио је Конкurreнџијском савјету Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкurreнџијски савјет) Захтјев за мишљење (у даљем тексту: Захтјев) дана 20.1.2014. године запримљен под бројем: 01-26-7-02-I/14.

У Захтјеву се тражи мишљење о изузећу везано за „Уговор о увозу компаније МАН“, односно да ли у члану 24. предметног Уговора који се односи на трајање уговора може да стоји неограничен рок важења.

Подносилац захтјева у битном наводи:

- да „Уговор о увозу компаније МАН“ (у даљем тексту: Уговор) треба бити закључен између Подносиоца захтјева (Увозник) и привредног субјекта MAN Truck & Bus AG, Dauchauer Str. 667, 80995 Munich, Савезна Република Њемачка (Произвођач) (у даљем тексту: МАН);
- да је предмет Уговора увоз нових возила привредног субјекта МАН и нових дијелова Man Genuine Parts за возила привредног субјекта МАН;
- да се привредни субјекат МАН, као прозвођач комерџијалних возила, одредјелио за примјену система селективне продаје за продају нових комерџијалних возила и пружање услуга након продаје;
- да у оквиру система селективне продаје привредни субјекат МАН додјељује Подносиоцу захтјева (Увозник), право да закључује Уговор о дистрибуџији у Босни и Херцеговини, и да према Уговору о дистрибуџији у Босни и Херцеговини Дистрибуџер треба да испуњава стандарде које су одредили привредни субјекат МАН и Подносилац захтјева (Увозник);
- да привредни субјекат МАН додјељује Подносиоцу захтјева право да именује партнере за сервисирање за област услуга и резервних дијелова и да са њима закључује одговарајуће Уговоре за сервисирање, те да партнери за сервисирање требају да испуњавају стандарде које су одредили привредни субјекат МАН и/или Подносилац захтјева (Увозник);
- да у члану 24. предметног Уговора стоји да овај Уговор ступа на снагу када га потпишу обје стране и важи наредних 5 (пет) година, а изузеће Уговора би се односило на трајање Уговора на неограничен период због инвестиџија које

намјеравају подузети, јер банке као вид осигурања кредитних задужења траже дужи период важења уговора.

Конкурenciјски савјет је на основу навода из Захтјева, узео у обзир сљедеће одредбе Закона о конкуренцији и подзаконских аката:

Члан 4. Закона о конкуренцији дефинише забрањене споразуме:

(1) Забрањени су споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричити и прећутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката (у даљем тексту: Споразуми) који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на:

- a) директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговинских услова;*
- b) ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања;*
- c) подјелу тржишта или извора снабдијевања;*
- d) примјену различитих услова за истовјетне трансакције с другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију;*
- e) закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези с предметом споразума.*

(2) Споразуми забрањени у складу са ставом (1) овог члана су ништави.

(3) Споразуми из става (1) овог члана нису забрањени ако доприносе унапрјеђењу производње или дистрибуције робе и/или услуга унутар Босне и Херцеговине, или промоцији техничког и привредног развоја, при чему потрошачима омогућавају правичан удио користи која из њих произилази а који:

- a) намећу само ограничења неопходна за постизање циљева и*
- b) не омогућавају искључивање конкуренције у битном дијелу предметних производа и услуга."*

Члан 5. став (1) Закона о конкуренцији прописује да Конкурenciјски савјет, на захтјев једне или више страна може донијети рјешење о појединачном изузећу од забране споразума из члана 4. став (1) овог Закона, ако споразум испуњава услове из члана 4. став (3) овог закона.

Члан 6. став (2) Закона о конкуренцији предвиђа да појединачно изузеће има ограничен рок важења, с тим да не може трајати дуже од пет година, те да се у складу са ставом (3) истог члана Закона, може на захтјев странке поново продужити за највише пет година.

Члан 7. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији прописује да ће Конкурenciјски савјет усвојити групна изузећа о provedби члана 4. став (3) Закона о конкуренцији:

“д) споразуме о дистрибуцији и сервисирању моторних возила;“

те је Конкурenciјски савјет донио Одлуку о групном изузећу споразума о дистрибуцији и сервисирању моторних возила ("Службени гласник БиХ", број: 16/06) (у даљем тексту: Одлука).

Члан 2. (Споразуми на које се примјењује групно изузеће) став (1) дефинише:

“Групна изузећа примјењују се на споразуме закључене измедју два или више привредних субјеката који у сврху споразума не дјелују на истом нивоу производње односно дистрибуције (у даљем тексту: вертикални споразуми) из члана 7. став (1) тачка д) Закона, када се они односе на услове по којима уговорне стране могу куповати, продавати или препродавати нова моторна возила, резервне дијелове за моторна возила или пружати услуге поправке или одржавања моторних возила, а посебно на споразуме који:

- а) примјењују квалитативни, квантитативни или мјешовити квалитативно-квантитативни селективни дистрибуцијски систем као облик дистрибуције и сервисирања моторних возила;*
- б) примјењују искључиву дистрибуцију или искључиво снабдијевање као облик дистрибуције и сервисирања моторних возила;*
- с) садрже одредбе којима се купцу уступају или дају на кориштење права интелектуалног власништва, под условом да те одредбе не чине примарни циљ таквих споразума, те да су у директној вези са употребом, продајом и/или препродајом производа који су предмет споразума од стране тог купца или његових купаца.”*

Члан 8. (Трајање и примјена групног изузећа) став (1) предметне Одлуке дефинише:

(1) Групно изузеће примјењује се под условом да вертикални споразум, који је добављач нових моторних возила закључио са дистрибутером или овлашћеним сервисером, уређује:

- а) закључивање споразума на период од најмање пет година, а свака странка у споразуму се обавезује да ће обавијестити другу странку најмање шест мјесеци унапријед о својој намјери да неће обновити споразум, или*
- б) закључивање споразума на неодредено вријеме, са тим да је рок за достављање обавјештења о отказивању споразума за обе странке у споразуму најмање двије године од намјере отказивања споразума.”*

Члан 9. предметне Одлуке утврђује тешка ограничења тржишне конкуренције у споразумима који се односе на продају нових моторних возила, резервних дијелова, услуга поправке и одржавања, члан 10. утврђује тешка ограничења тржишне конкуренције у споразумима који се односе на продају нових моторних возила, члан 11. утврђује тешка ограничења тржишне конкуренције у споразумима који се односе на продају резервних дијелова и услуге поправке и одржавања, члан 11. утврђује остала тешка ограничења тржишне конкуренције, члан 13 утврђује посебне услове које споразуми не смију садржавати, а члан 14. утврђује остале битне критерије за групно изузеће.

Члан 15. (Укидање групног изузећа) Одлуке дефинише:

“
(1) Конкуренијски савјет по службеној дужности, у складу са чланом 7. став (1) тачка д) Закона може покренути поступак оцјене усклађености појединачног или више споразума са Законом и овом Одлуком, ако ефекти таквих споразума самостално или кумулативно са сличним споразумима на релевантном тржишту не испуњавају услове за групно изузеће, а нарочито у случајевима:

- а) када је приступ релевантном тржишту или тржишна конкуренција значајно нарушена кумулативним ефектима вертикалних споразума који имају слична вертикална ограничења;*

- b) када је тржишна конкуренција ограничена на начин да један добављач није изложен ефикасној тржишној конкуренцији од стране других добављача;*
- c) кад се цијене или други услови набавке производа из споразума или одговарајућих производа значајно разликују на различитим релевантним тржиштима у географском смислу;*
- d) када се у оквиру релевантног тржишта примјењују дискриминаторске цијене или услови продаје.*

(2) Ако Конкурenciјски савјет утврди да не постоје разлози за изузеће споразума у складу са одредбама Закона и ове Одлуке, рјешењем ће укинути примјену групног изузећа за поједини или више вертикалних споразума”

Члан 29. став (1) Закона о конкуренцији се односи на садржај захтјева за појединачно изузеће:

(1) Уз захтјев за појединачно изузеће споразума прилаже се:

- a) Оригинал или овјерен препис, односно овјерени превод споразума, ако службени текст споразума није на службеним језицима који су у употреби у Босни и Херцеговини;*
- b) извод из судског регистра, дозвола за рад, или друге одговарајуће исправе о регистрацији подносиоца захтјева;*
- c) годишњи извјештај или финансијски извјештај те друге рачуноводствене исправе за финансијску годину која претходи склапању споразума (сви учесници споразума);*
- d) друге податке које Конкурenciјски савјет утврди да су неопходни. “*

У складу са напријед наведеним, и рјешавајући по Захтјеву за појединачним изузећем споразума, Конкурenciјски савјет може донијети рјешења о изузећу споразума који испуњавају услове из члана 4. став (3) Закона о конкуренцији, са ограниченим роком важења, не дужим од пет година, те на захтјев странке рок важења поново продужити за највише пет година, али не одлучује о томе на који временски период ће странке закључивати уговоре или споразуме.

Конкурenciјски савјет не може безведеног поступка оцијенити да ли и друге одредбе предметног Уговора испуњавају услове за изузеће споразума, у смислу члана 5. став (1) Закона о конкуренцији, односно предметне Одлуке.

Ово мишљење је дато искључиво на основу навода из Захтјева.

Предсједник

Гордан Распудић